

jež by mohly mítí vliv na rozhodnutí, které investice a v jaké ceně mají býti podle § 8 dávkového řádu připočteny k nabývací hodnotě. Tento návrh zemského inspektorátu musil býti odmínut.

Čís. 10552.

Ustanovení § 822 obč. zák. platí jen pro věřitele dědicovy, tu ovšem bez rozdílu delačního důvodu.

Dlužníkův nárok na povinný díl lze podle § 331 ex. ř. exekučně zabavit a podle § 333 ex. ř. zpeněžit.

(Rozh. ze dne 20. února 1931, R I 115/31.)

Vymáhající věřitel navrhl exekuci zabavením dlužníkůvých nároků na pozůstalost po jeho matce, a to jednak nároku, jenž mu přísluší jako zákonnému dědici, jednak nároku na povinný díl, příslušející mu jako dědici nepominutelnému. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Připustnost exekuce na povinný díl, po případě na zákonný díl dědice jest posuzovati podle § 822 obč. zák. a §§ 74, 75 III. dílčí novely. Předpis § 822 obč. zák. v novém doslovu, který převzal zásadu dvorského dekretu ze dne 3. června 1846, čís. 968 sb. z. s. dopouští před odevzdáním pozůstalosti jen zabavení jednotlivých určitých věcí patřících do pozůstalosti, které byly pozůstalostním soudem dány dědici k volné dispozici, což se v tomto případě nestalo, nikoli však dědictví v celku, tedy ani jeho poměrné části napadnuvší některému ze spoludědiců jako povinný nebo zákonný díl. Jest tudíž navrhovaná exekuce nepřipustná.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu, pokud jím byla povolena exekuce zabavením nároku na povinný díl a vymáhající strana byla zmocněna, by jménem dlužníka zabavený nárok uplatnila a vymohla.

Důvody :

Vymáhající věřitel navrhl exekuci zabavením dlužníkůvých nároků na pozůstalost po jeho matce, a to jednak nároku, jenž mu přísluší jako zákonnému dědici, jednak nároku na povinný díl, příslušející mu jako dědici nepominutelnému. Pokud jde o nárok ze zákonného práva dědického, vešlo zamítavé usnesení rekursního soudu v moc práva. Právem si však stěžuje vymáhající strana, že rekursní soud nerozeznával mezi nárokem dědickým a nárokem na povinný díl, a zamítl z téhož důvodu exekuční návrh co do obou nároků. Ustanovení § 822 obč. zák., na něž se rekursní soud jinak správně odvolal, platí, jakž patrno již z jeho zařazení, jen pro věřitele dědicovy, tu ovšem bez rozdílu, zda dědic jest dědicem z dědické smlouvy, ze závěti nebo ze zákona. Nepominutelný dědic jest dědicem jen podle jména, ve skutečnosti jest jeho právo peněžitou pohledávkou za pozůstalostí. To plyne zvláště z ustanovení dv. dekretu ze dne 31. ledna 1844, čís. 781 sb. z. s., že nepominutelný dědic

nemá nárok na poměrný díl jednotlivých, do pozůstalosti patřících movitostí a nemovitostí, nýbrž jen na hodnotu svého podílu určenou soudním odhadem, a z § 812 obč. zák., v němž jeho nárok proti pozůstalosti jest na rozdíl od dědického nároku postaven na roveň nárokům věřitelů pozůstalostních odkazovníků. Proto není ustanovení § 822 obč. zák. na závadu, by navrhovaná exekuce zabavením nároku na povinný díl nebyla podle § 331 ex. ř. povolena, a vymáhající strana nebyla podle § 333 ex. ř. zmocněna, by zabavený nárok jménem dlužníka uplatnila a vydobyla. Dovolacímu rekursu musilo býti vyhověno.

Čís. 10553.

Splátkové obchody (zákon ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák.).

K pojmu splátkového obchodu nestačí, že splatnost kupní ceny jest časově odložena tím, že kupní cena má býti (úplně) zaplacená teprve po odevzdání věci, nýbrž se vyžaduje, by bylo umluveno, že kupní cena má býti zaplacená po částkách. Zákon předpokládá ujednání více než dvou splátek.

(Rozh. ze dne 20. února 1931, R II 2/31.)

Žalovaný koupil od žalobce mlátičku za 16.000 Kč. Na tuto kupní cenu mělo býti zaplaceno 8.000 Kč dne 1. května 1929 a zbytek 8.000 Kč dne 1. září 1929. Ježto žalovaný včas nezaplatil, žaloval ho žalobce o zaplacení 16.000 Kč na okresním soudě v B., umluveném to sudišti. Žalovaný bydlel v obvodu jiného okresního soudu. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu pro nepřislušnost okresního soudu v B., maje za to, že tu šlo o splátkový obchod podle § 1 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák., takže neplatí pro spor z tohoto obchodu ujednané sudiště (§ 6 zák.).

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by, nehledě ke zrušovacímu důvodu, jehož použil, rozhodl o odvolání žalovaného.

D ů v o d y :

Prisvědčiti jest stěžovatelce, pokud napadá názor odvolacího soudu, že v souzeném případě jde o splátkový obchod podle § 1 zákona ze dne 27. dubna 1896, čís. 70 ř. zák. Splátkovými obchody ve smyslu tohoto zákona jsou prodeje movitých věcí, předsevzaté při provozování obchodu nebo jiné živnosti, má-li kupní cena býti zapravena po částkách (splátkami) a odevzdají-li se prodané věci kupujícímu dříve, než kupní cena jest úplně zaplacená. K pojmu splátkového obchodu tedy nestačí, že splatnost kupní ceny jest časově odložena tím, že kupní cena má býti (úplně) zaplacená teprve po odevzdání věci, naopak se vyžaduje kromě ostatních náležitostí, by mezi stranami bylo umluveno, že kupní cena